

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ขนมเทียนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

Development of the School Curriculum on Khanomtiankaew Subject
for the Learning Substance Group of Foreign Languages
of Mathayom Suksa 2 Students, Banphaengpittayakom School
under the Secondary Educational Service Area Office 22

ผู้วิจัย นางสาวศรินยา วรรณครุ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ดร.ไพสิฐ บริบูรณ์

Researcher : Miss Sainya Kuankru; Thesis Advisor : (1) Dr. Phaisit Boriboon

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายคือ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ขนมเทียนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 2) ศึกษาประสิทธิภาพของพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ขนมเทียนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 3) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่ได้เรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ขนมเทียนแก้ว 4) ศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อรายวิชาภาษาอังกฤษ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง 20 ชั่วโมง แล้วประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โดยวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหลักสูตร ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนตามหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เปรียบเทียบผลการวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้หลักสูตร แล้วทดสอบหาค่า t (t -test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ขนมเทียนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีประสิทธิภาพเป็น 77.94/76.33 สูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ขนมเทียนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to develop the School Curriculum on Khanomtiankaew Subject for the Learning Substance Group of Foreign Languages of Mathayom Suksa 2 Students, Banphaengpittayakom School under the Secondary Educational Service Area Office 22, 2) to investigate the efficiency of the School Curriculum on Khanomtiankaew Subject for the Learning Substance Group of Foreign Languages in comparison with the set efficiency of 75/75, 3) to compare the students' achievements gained before and after they had learnt through the School Curriculum on Khanomtiankaew Subject, 4) to find out the students' attitude towards English.

The sampling group consisted of 30 Mathayom Suksa 2 students studying in the second semester of the academic year 2012 in Banphaengpittayakom School. It took 20 hours for the experiment then the results were analyzed to find out the efficiency level of the curriculum and to compare the pretest and posttest average scores. The students' attitudes towards English before and after the constructed curriculum was adopted with them were also compared. The comparison results were tested by using t-test (Dependent Samples)

The findings of this research were as follows :

1. The Educational Institution Curriculum of Khanomtiankaew Subject for the Learning Substance Group of Foreign Languages of Mathayom Suksa 2 Students, Banphaengpittayakom School under the Secondary Educational Service Area Office 22 had an efficiency level of 77.94/76.33 which was higher than the assigned 75/75 standard criterion.

2. After an adoption of the constructed Educational Institution Curriculum, the students' learning achievement was higher than before at .01 level of significance.

3. After an adoption of the constructed Educational Institution Curriculum, the students' attitude towards English learning was higher than before at .01 level of significance.

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ทุกวันนี้จำเป็นต้องอาศัยความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก โดยการปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อที่ถูกต้องในการตระหนักเห็นคุณค่าและการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ แหล่งวิทยาการ เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การพึ่งตนเอง การสร้างงาน สร้างรายได้ในท้องถิ่นของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการสร้าง

ความรัก ความผูกพันในท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาการละทิ้งถิ่นฐาน (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 22) ด้วยเหตุนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 27 วรรค 2 จึงกำหนดให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน การศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ และจะต้องเป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ได้เต็มตามศักยภาพ ตอบสนองต่อความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนตรงตามสภาพจริงที่สุด เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ

หลักสูตรสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอนของแต่ละท้องถิ่นเพื่อสนองตอบความต้องการของแต่ละชุมชน จึงต้องมีหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อเตรียมผู้เรียนให้สามารถรับกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ โดยเฉพาะผลกระทบที่เกิดขึ้นกับภูมิลาเนาท้องถิ่นของตน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ไปพัฒนาคน ครอบครัว และท้องถิ่นของตน (อุตม เขยกิจวงศ์, 2545, หน้า 4) ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนให้กับกลุ่มผู้เรียนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีปัจจัยพื้นฐานแตกต่างกัน โดยใช้หลักสูตรแกนกลางเพียงอย่างเดียว จึงเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมยิ่ง ถึงแม้ภาพรวมของวัฒนธรรมในสังคมไทย จะมีลักษณะร่วมที่เหมือนกันแต่หากพิจารณาภาพย่อยแล้ว จะพบกับวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่นเฉพาะตัวกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย การไม่นำวัฒนธรรมและสภาพสังคมและเศรษฐกิจและภูมิปัญญาท้องถิ่นมากำหนดไว้ในหลักสูตร จึงเป็นการจัดการศึกษาที่ละเลยความเป็นไทย ทำให้คนไทยขาดความรู้เกี่ยวกับตนเองและองค์ความรู้ที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ ความจำเป็นของการมีหลักสูตรท้องถิ่นก็เนื่องจากหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับชาติ ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง อันเนื่องมาจากความต้องการของแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน จึงต้องมีการนำหลักสูตรระดับชาติมาปรับให้เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น โรงเรียนแต่ละแห่งควรมีหน้าที่จัดการศึกษาให้เหมาะสมกับชุมชนนั้นๆ เพราะชุมชนแต่ละชุมชนมีปัญหาและความต้องการแตกต่างกัน ท้องถิ่นควรต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของตนเอง

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจะช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างชาติไทยและชาติอื่นๆ เพราะทราบถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติต่อกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรม เป็นการเผยแพร่ประเพณีดั้งเดิม ภูมิปัญญาท้องถิ่นไปสู่นานาชาติ สามารถถ่ายทอดความคิดวัฒนธรรมไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

ขนมเทียนแก้วเป็นขนมไทยประยุกต์ ที่เกิดจากภูมิปัญญาของคนไทยโบราณ โดยดัดแปลงมาจากขนมเทียนที่คนส่วนใหญ่รู้จัก เป็นการเปลี่ยนตัวขนมที่ทำจากแป้งข้าวเหนียวมาใช้แป้งถั่วเขียวผสมแป้งมัน เมื่อนึ่งสุกแล้วตัวขนมจะใส มองเห็นไส้ขนมอยู่ตรงกลาง ทำให้ดูแปลก สะดุดตา เมื่อพบเห็นตัวขนมจะร่อนไม่เหนียวติดมือ มีความนุ่มและได้รสชาติแสนอร่อย ตัวขนมเป็นก้อนเล็กๆ พอดีคำ ห่อหุ้มด้วยใบตอง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์และเสน่ห์อย่างหนึ่งของขนมไทย อำเภอบ้านแพ่ง เป็นแหล่งผลิตขนมเทียนแก้ว เป็นการนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาทำให้เกิดรายได้ จนได้เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่ขึ้นชื่อของอำเภอบ้านแพ่ง และได้รับรางวัลอีกมากมาย (นครพนม โอท็อป, 2555, หน้า 14-15)

นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนในท้องถิ่นจะสามารถเผยแพร่ชื่อเสียงในท้องถิ่นของตนให้เป็นที่รู้จักในนานาประเทศ จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและนำเสนอ ข้อมูล ข่าวสาร โรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักในการถ่ายทอดความรู้ และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในเอกลักษณ์ของท้องถิ่นของตนให้รู้และตระหนักถึงคุณค่าในมรดกของท้องถิ่นที่ควรรักษาไว้

ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูสอนภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ดังนั้น จึงเห็นสมควรอย่างยิ่งที่จะมีการพัฒนาหลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพในรายวิชา ขนมเทียนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแพ่งพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 22 โดยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ เรื่อง ขนมเทียนแก้ว ไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ วิชาภาษาต่างประเทศ สามารถนำเรื่องราวเหล่านี้ไปเผยแพร่ให้ชาวต่างชาติได้รับรู้ ขนมเทียนแก้ว เป็นสินค้าท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ให้กับเยาวชนรุ่นหลังสืบไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

2. ศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ขนมหิชนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75

3. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้เรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ขนมหิชนแก้ว

4. ศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้ปกครองนักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม จำนวน 50 คน ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม จำนวน 50 คน ผู้บริหารโรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม จำนวน 4 คน คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแพงพิทยาคมจำนวน 13 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ชนมเทียนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

2.2 เอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ชนมเทียนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.3 เครื่องมือในการประเมิน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ชนมเทียนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาสำรวจความต้องการของชุมชน กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการให้บรรจุไว้ในหลักสูตร โดยใช้แบบสอบถาม

2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เนื้อหาเกี่ยวกับชนมเทียนแก้ว เนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากแหล่งความรู้ หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โดยวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหลักสูตร ตามเกณฑ์ 75/75

2. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียนที่วัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ชนมเทียนแก้ว และทดสอบค่า t (t-test) เพื่อดูความแตกต่างอย่างเชื่อกฎได้หรือไม่ทางสถิติ

3. เปรียบเทียบผลการวัดเจตคติก่อนและหลังการใช้หลักสูตร โดยนำคะแนนเฉลี่ยของการวัดเจตคติด้วยแบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน มาเปรียบเทียบกัน แล้วทดสอบค่า t (t-test) เพื่อดูความแตกต่างอย่างเชื่อกฎได้หรือไม่ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4 t-test ชนิดที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sampling)

2. สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

2.1 สถิติในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง ชนมเทียนแก้ว จากสูตร KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน

2.2 ค่าอำนาจจำแนก (r)

2.3 การหาความยากง่าย (P)

2.4 หาค่าอำนาจจำแนกแบบวัดเจตคติในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้ t-test (Dependent Samples)

2.5 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดเจตคติในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตรของ Cronbach

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยที่ครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้

1. หลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอดคล้องกับจุดหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น และมีค่าประสิทธิภาพ 77.94/76.33 สูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ชนมเทียนแก้ว หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ชนมเทียนแก้ว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จากผล

การศึกษา ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ได้ ดังนี้คือ

1. หลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพต่าง เกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการ วิจัยข้อที่ 1 โดยมีค่าประสิทธิภาพของหลักสูตร คือ มีประสิทธิภาพของกระบวนการ ที่ได้จากค่าเฉลี่ยของ คะแนนที่นักเรียนได้รับจากการทำแบบฝึกหัดในแต่ละ หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 77.94 และมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ที่หาได้จากค่าเฉลี่ย ของคะแนนที่นักเรียนได้รับจากการทำแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ชนมเทียมนแก้ว หลังเรียน คิดเห็นร้อยละ 76.33 สูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่กำหนดไว้ทั้งนี้เนื่องมาจาก

1.1 ผู้วิจัยได้จัดทำหลักสูตรอย่างเป็นระบบ มี ขั้นตอนเป็นไปตามที่กำหนดไว้โดยคณะอนุกรรมการพัฒนา คุณภาพวิชาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 9-13) การจัดทำเนื้อหาเหมาะสม กับระดับความรู้ ความสามารถ ตรงตามความต้องการของ ผู้เรียน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ ความรู้เกี่ยวกับชนมเทียมนแก้วจากสื่อและเอกสารที่ หลากหลายอย่างละเอียด รวมทั้งสำรวจความต้องการของ ชุมชน จัดให้มีการวิพากษ์ร่างเอกสารหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตร สอดคล้องกับขั้นตอนในงานวิจัยของ สมนึก ทองเพชร (2552, หน้า 4) ที่ได้ศึกษาพบว่า หลักสูตร ที่มีความสอดคล้องกับท้องถิ่น มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน เหมาะกับผู้เรียน จะทำให้นักเรียนเรียนรู้ ได้ดี มีความกระตือรือร้น ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปลาทอง อัยวรรณ (2551, บทคัดย่อ) ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง อาหารพื้นเมืองสกลนคร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนชาวสง่างาวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน

25 คน ใช้เวลาในการทดลอง 20 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรสถานศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง อาหารพื้นเมือง สกลนคร มีประสิทธิภาพเป็น 78.55/78.64 สูงกว่าเกณฑ์ ประสิทธิภาพ 75/75 ที่กำหนดไว้

1.2 หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นไปตามหลักการและจุดเน้นของ หลักสูตร ผ่านเกณฑ์ประเมินครบทุกข้อ ตามที่กรมวิชาการ กำหนดหัวข้อและประเด็นในการประเมินแผนการสอนไว้ และได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและ ผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขจนได้หลักสูตรและแผนการ จัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา รายวิชา ชนมเทียมนแก้ว ของนักเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 โดยกลุ่มตัวอย่างทำ คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบคะแนนเต็ม 40 ก่อนเรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 26.18 หลังเรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 76.33 โดยมีค่าคะแนนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียนเป็น 2.84 และหลังเรียนเป็น 4.59 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปลาทอง อัยวรรณ (2551, บทคัดย่อ) ได้จัดทำหลักสูตร สถานศึกษา เรื่อง อาหารพื้นเมืองสกลนคร สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชาวสง่างาวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 25 คน ใช้เวลาในการทดลอง 20 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม หลักสูตรสถานศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง อาหาร พื้นเมืองสกลนคร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเช่นเดียวกันกับ สมนึก ทองเพชร (2552, บทคัดย่อ) ได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการเลี้ยงโคพื้นเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องการเลี้ยงโค พื้นเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของ โรงเรียนบ้านปางคอม อำเภอปากชม จังหวัดเลย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถม ศึกษปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปางคอม สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 33 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการทำงานของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น พบว่า ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 หรือ 0.8 ทั้งนี้ อาจเกิดจากสาเหตุ ดังนี้

2.1 กระบวนการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูง จากการที่ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นความรู้ ความสามารถด้านภาษาหรือ ไวยากรณ์ และความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการสอนภาษา ตามแนวของ ไฮม์ (Hymes, 1981, pp. 7-16) โคนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีกระบวนการเรียนภาษา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเรียนความรู้ความเข้าใจ กระบวนการคิด และกระบวนการ ผู้วิจัยจัดให้มีการประเมินผลควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ซึ่งเป็นลักษณะการประเมินตามสภาพจริง แบบทดสอบครอบคลุมการวัดระดับทักษะภาษา ทั้ง 5 ทักษะ คือ ระดับกลไก ระดับความจำ ระดับถ้อยคำ ระดับความเข้าใจสื่อความหมาย และระดับวิพากษ์วิจารณ์

2.2 ผู้เรียนมีพื้นฐานทางด้านสาระเนื้อหาเป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นสาระที่พัฒนามาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ของอำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม เพียงแต่ผู้เรียนยังขาดความรู้และทักษะทางภาษาในการสื่อสาร ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อตอบสนองต่อปัญหานี้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2544, หน้า 132-136) ที่เน้นย้ำว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับ การเรียนรู้เป็นขั้นตอน เป็นประโยชน์ของการนำสิ่งที่เรียนไปใช้ โดยผู้สอนมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ คอยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในทุกกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับ Dock (2010, Abstract) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตร เรื่อง การใช้คำสรรพนาม นามและคำศัพท์ วิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา ของโรงเรียนเตรียมนักเรียนต่างดาว พบว่ากลุ่ม

ทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การใช้คำสรรพนาม นามและคำศัพท์ วิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งมีการเน้นย้ำเรื่องการสื่อสารโดยใช้คำศัพท์และผลก็ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนการวัดเจตคติ ด้วยแบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 โดยกลุ่มตัวอย่างทำคะแนนเฉลี่ยของการวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษเต็ม 100 ก่อนเรียนได้ร้อยละ 51.10 หลังเรียนได้ร้อยละ 86.87 โดยมีคะแนนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียนเป็น 10.20 และหลังเรียนเป็น 8.83 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสาเหตุดังนี้

3.1 ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้วิจัยได้จัดให้มีการประเมินผลที่หลากหลายมีการประเมินผลที่ชัดเจน ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ในทุกจุดประสงค์นำทางที่กำหนดมาจากขั้นตอนของกระบวนการ มีการประเมินองค์ประกอบทั้งสามด้าน คือ ความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2544, หน้า 173) ที่กล่าวถึงหลักการสำคัญในการประเมิน พบว่า การประเมินผลควรมีลักษณะเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียน เน้นคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนเป็นภาพรวมและส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถที่หลากหลายไม่แยกเด็ดขาดจากการเรียนการสอน ผู้เรียนทราบว่าตนเองมีความรู้ความสามารถในระดับใด ทำอะไรไม่ได้ และต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้างจากผู้สอน ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปลาทอง อัยวรรณ (2551, บทคัดย่อ) ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง อาหารพื้นเมือง สกลนคร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชาวสง่าวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 25 คน ใช้เวลาในการทดลอง 20 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกันกับ สมนึก ทองเพชร (2552, บทคัดย่อ) ได้จัดทำหลักสูตร

ท้องถิ่น เรื่องการเลี้ยงโคพื้นเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งอยู่ในระดับที่ดีมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ให้การสนับสนุนในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดสรรงบประมาณในการพานักเรียนไปศึกษาสถานที่จริงตามที่ปรากฏในหลักสูตร จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกในด้านสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นต้น

2. นิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

3. ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นสูงขึ้นไป เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ครูในการถ่ายทอดความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

1. ศึกษาความรู้ เรื่อง ขนบธรรมเนียม อย่่างดีก่อนที่จะทำการสอน เพื่อที่จะเพิ่มเติมในส่วนรายละเอียดบางประเด็นเป็นการส่งเสริมความรู้ให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง

2. ให้นักเรียนทราบผลการประเมินโดยทันทีในการประเมินผลแต่ละครั้ง ทั้งนี้เพื่อส่งผลกับกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไปด้วยโดยที่นักเรียนที่ได้คะแนนดีจะช่วยในการเสริมแรงอย่างหนึ่ง และในขณะที่เด็วกันนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำก็จะได้แก้ไขข้อบกพร่องในกิจกรรมต่อไป

3. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนระหว่างในทุกๆ 10-15 นาที จนครบ 1 ชั่วโมง เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลงจากนั้นจึงค่อยนำคะแนนที่ได้ในแต่ละช่วงมาเฉลี่ยเป็นค่าของคะแนนจริง

ข้อเสนอแนะสำหรับกรรมการสถานศึกษา

1. ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและด้านอื่นๆ

2. ช่วยประสานงานและประชาสัมพันธ์สร้างความ

เข้าใจแก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครอง

1. ให้การสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนตาม

หลักสูตร

2. ดูแลให้กำลังใจนักเรียนในการเรียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

3. ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับนักเรียนแก่ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชา ขนบธรรมเนียม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่องอื่นๆ ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

2. ควรทำการวิจัยในเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอำเภอบ้านแพง สำหรับนักเรียนชั้นอื่นๆ โดยปรับเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละชั้น

3. ควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ ความภาคภูมิใจและความรักความผูกพันต่อท้องถิ่นตามความต้องการของผู้เรียนและเหมาะสมกับท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *การพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปลาทอง อัยวรรณ. (2551). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง อาหารพื้นเมืองสกลนคร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชาวสง่าวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมนึก ทองเพชร. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการเลี้ยงโคพื้นเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลข: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- อุดม เขยกีวงศ์. (2545). *หลักสูตรท้องถิ่นยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- Dack, H. (2010). *Effect of content-based curriculum on beginning middle school ESLstudents : An examination of gender differences and vocabulary in science and social studies*. Retrieved from <http://proquest.umi.com/pqweb?Index=0&did=739323931&SrchMode=1&s>.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร